

vztahu k cílům ŠVP spíše pasivní. Ve většině škol jsou výsledky žáka souborem dílčích hodnocení učitelem.

Možnost srovnatelného hodnocení výsledků vzdělání je pro žáka základní školy mimo jiné nezbytnou informací pro rozhodování o jeho další vzdělávací dráze podle reálných schopností. V základním vzdělávání tuto roli měly plnit národní testy v 5. a v 9. třídě. Tento záměr v obecné rovině uvádí Bílá kniha, MŠMT tyto zkoušky připravovalo a v praxi ověřovalo v rámci projektu CERMAT. V roce 2007 byly práce na zavedení zkoušky zastaveny, zkoušky nejsou zmíněny ani v platném DZ 2007. Záměr standardizovaného hodnocení žáků základních škol tak zůstal nenaplněn. Veřejnosti jsou nejznámější testy PISA a TIMSS, ve kterých se srovnává úroveň znalostí a dovedností matematické, čtenářské, přírodovědné gramotnosti a schopnosti řešit problémy. Tyto výsledky jsou publikovány v rámci mezinárodních srovnání, výsledky jednotlivých škol jsou neveřejné a nelze je využít jako referenční výsledky pro inspekční hodnocení.

Řada škol využívá ve vlastním hodnocení školních testů s využitím přístupných úloh PISA, TIMSS, projektů CERMAT pro 5. a 9. třídy, nebo komerční nabídky, prozatím jen minimum škol využívá možnosti projektu EUROPASS. Přes rozdílný účel těchto testovacích systémů je jejich přínos pro pedagogickou diagnostiku vzdělávacích potřeb žáků a správné nastavení kvality v základním vzdělávání nezpochybnitelný. Problémem bylo stále i výstupní hodnocení ze základního vzdělání.

ČŠI hodnotila kvalitu základního vzdělávání v navštívených školách v 16 charakteristikách národního kritériálního rámce, vybraných podle požadavků školského zákona a platného rámcového vzdělávacího programu, vycházela také z výstupů vlastního hodnocení škol. Souhrnné výsledky hodnocení jsou v tab. B2.

Hodnocení podpory rozvoje osobnosti žáka v základním vzdělávání

ČŠI se zaměřila na zjišťování celkové úspěšnosti žáků v základním vzdělávání ve vztahu k cílům základního vzdělávání podle školského zákona.² Hlavním kritériem byla účinnost podpory rozvoje osobnosti žáka. ČŠI zjišťovala úroveň podpory žáků pedagogickým pracovníkem v průběhu výuky. Poznatky o organizaci, formách a metodách z monitoru v ZV jsou v tab. B14. Uvádíme srovnání výskytu moderních přístupů a metod ve členění konkrétních předmětů v tabulkách B14a až B14g.

V základním vzdělávání se řada škol již snažila o profilaci přímo v ŠVP, v meziročním srovnání se však snížil počet škol s rozšířenou výukou.

² § 44 Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.